

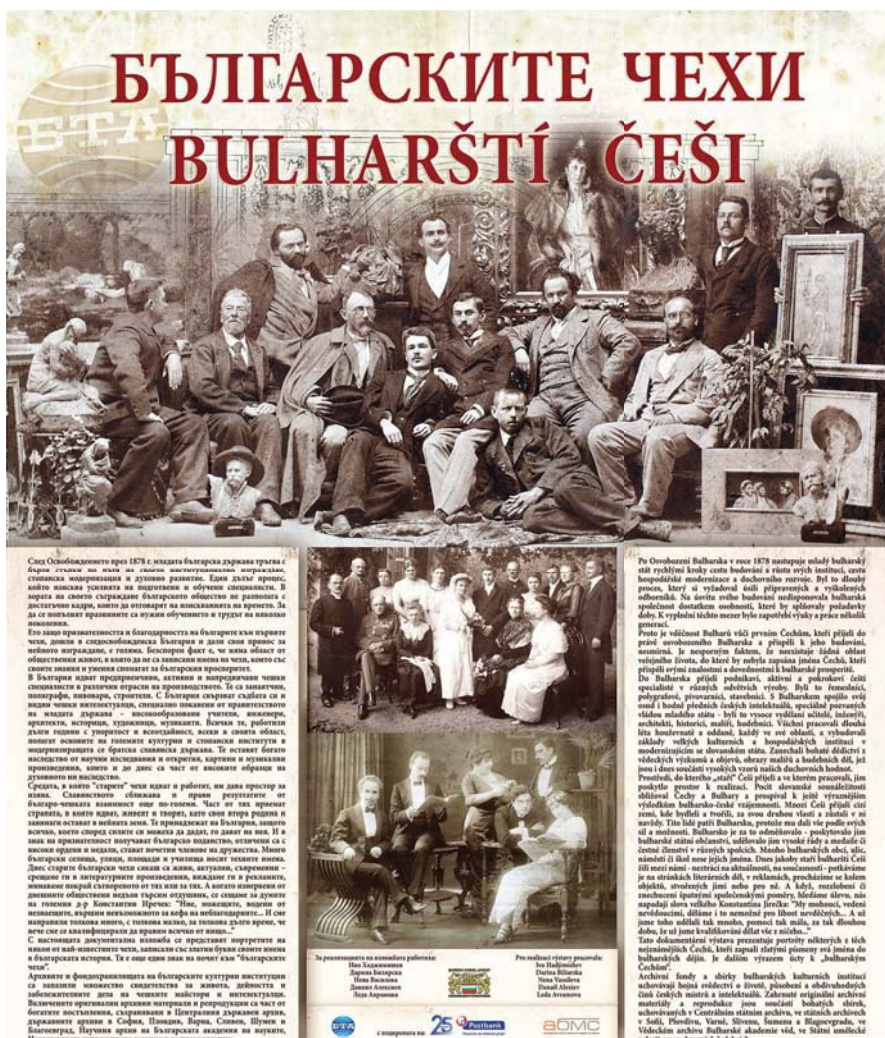
Уникален албум бележи силната духоввна връзка между българската и чешката страна

През 2020 г. Българското посолство и Българският културен институт в Прага реализираха издаването на две забележителни книги, представящи „ключови личности, белязали ярко една епоха от развитието на България“: триезичната книга-албум „Архитект Йосиф Шнитер“, неразделна част от едноименната изложба, която пражката публика имаше възможност да види през октомври в галерията на БКИ, и триезичният албум „Българските чехи“.

Вероятно, вдъхновението за това прекрасно издание се ражда още през май 2016 г., когато в Прага се провежда Дванадесетата световна среща на българските медии. Част от официалната програма на откриването ѝ е представянето на изложбата „Българските чехи“, експонирана в Конгресната зала на хотел „Амбасадор“ и създадена специално за Медийната среща. Документалната експозиция е съвместен проект на БТА и Държавна агенция „Архиви“ и е жест на благодарност към чешката държава и народ, които оказват изключително съдействие във възстановяването и укрепването на България след Освобождението. Включените в изложбата оригинални архивни материали и репродукции се съхраняват в Централния държавен архив и неговите регионални офиси в София, Пловдив, Варна, Сливен, Шумен и Благоевград, Научния архив на БАН, Националната художествена галерия и частни колекции. Съставител на експозицията е Иво Хаджимишев.

След приключването на Медийната среща, експозицията бе предадена на Българския културен институт в Прага, който изрази амбицията си тя да стане достойние на обществеността, в колкото се може повече чешки градове.

Половин година след това, част от тези планове вече се реализират – с

помощта на Българското посолство, и в сътрудничество с чешката Национална библиотека, изложбата е показана не само на българската общност, но и на широката чешка общественост. На 19 януари, „Българските чехи“ официално са представени в

„Клементинум“. Присъства генералният директор на БТА Максим Минчев, кураторът Иво Хаджимишев. Събитието е уважено от официални гости и от десетки представители на културни и обществени институции. Никак не е маловажен фактът,

Официално откриване на изложбата в началото на 2017 г.: Максим Минчев, посланик Лъчезар Петков, Петър Кроупа

Представяне на изложбата и едноименния албум пред българския външен министър г-жа Екатерина Захариева и чешкия ѝ колега Томаш Петричек, юли 2020 г.

В центъра на снимката д-р Константин Йозеф Иречек, Прага, 1874 г.

Последното гостуване на експозицията в галерия „Скленяк“, февруари 2021 г.

че Националната библиотека се посещава от много млади хора, които чрез тази експозиция имат възможност да обогатят познанията си с факти, които младото поколение и в Чехия, и в България не знаят.

Следват гостувания в Пардубице, Кромнержиж, Храдец Кралове... През юли 2020 г., изложбата бе експонирана в галерията на Българския културен институт в Прага и бе разглеждана от г-жа Екатерина Захариева, външен министър на България и чешкия ѝ колега Томаш Петричек. Тогава е официално представен и албумът „Българските чехи“. Последното, засега, гостуване на експозицията е в началото на настоящата година в галерия „Скленяк“ в район Прага 6, където имаше шанса да видяна от широката чешка общественост.

Няма област от обществения живот на България, в която да не са записани имена на чехи. След Освобождението у нас пристигат предприемачи, занаятчии, полиграфи, пивовари, строители. С България свързват съдбата си и видни чешки интелектуалци, поканени от правителството – високообразовани учители, инженери, архитекти, историци, художници, музиканти. Много от тях остават тук до края на живота си, полагат основите на големите културни и стопански институти и оставят богато наследство от научни изследвания и открития, картини и музикални произведения, които и до днес са част от високите образци на духовното ни наследство.

Луксозният албум „Българските чехи“, състоящ се от 240 страници, илюстриран с уникални и много добре запазени снимки, съпътства едноименната изложба, но е напълно нов проект, създаден по идея и „благодарение на неуморния труд и творчески ентузиазъм“ на екипите на Българското посолство и Българския културен институт в Прага. Посветен е

на 100-годишнината от установяването на дипломатическите отношения между България и Чешката и Словашката република. Той се реализира в партньорство с Държавната агенция „Архиви“, Българската телеграфна агенция, Националния археологически институт с музей – БАН, Държавния културен институт към министъра на външните работи на Р България и книгоиздателска къща „Труд“.

„Ако е вярно, че добрите идеи обичат да се свързват, откриват и допълват, прекрасните издания, които предвещаха появата на „Българските чехи“, ни дадоха още едно доказателство за това. Забележителните албуми на културния ни институт в чешката столица доказаха тази творческа енергия и „нарисуваха“ за младите поколения пълнокръвните образи на Йосиф Питер, Иван Мърквичка и Ярослав Вешин“, изтъква в предговора на албума г-н Боил Банов, министър на културата. Сега, в разкази и снимки, благодарение на „Българските чехи“, читателите могат да се докоснат и до съдбите на д-р Константин Иречек, фамилията Прошек, Антонин Колар, Карел и Херман Шкорпил, Иван Буреш, Антонин Новак, Вацлав и Лудвиг Стрибърни, Йозеф Шмаха, Йосиф Шнитер, Вацлав Добруски, Антон Шоурек, Франтишка Шоурекова, Владимир Сис, Иван Цибулка, Франтишек Милде.

„Убедена съм, че духът на „българските чехи“ ще бъде част и от историята, която се пише днес, ще вдъхновява и напомня, че бъдещето се гради заедно и сега“, вярва г-жа Екатерина Захариева, министър на външните работи.

През декември 2020 г. албумът „Българските чехи“ бе удостоен с грамота „Златен лъв“ за най-добър издателски проект на престижните годишни награди на Асоциация „Българска книга“.